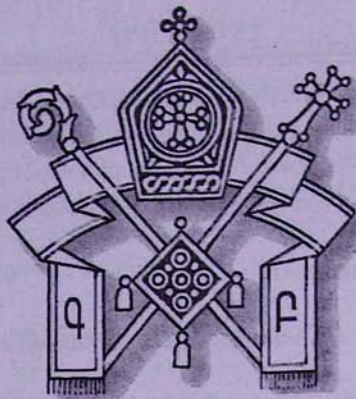

**Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՍՐԲԱՏԱՌ ԿՈՆԴԱԿԸ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ
ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՀԻՄՆՄԱՆ 130-ԱՄՅԱԿԻ
ԱՌԻԹՈՎ**

**ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԾԱՌԱՅ ՅԻՍՈՒՄԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ,
ՈՂՈՐՄՈՒԹԵԱՄԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵՒ ԿԱՄՕՔՆ ԱԶԳԻՍ
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԳՆԵՏ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ,
ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐԺ ՀԱՄԱԶԳԱԿԱՆ ՆԱԽԱՄԵԾԱՐ
ԱԹՈՌՈՅ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ
ՍՐԲՈՅ ԿԱԹՈՒԼԻԿԷ ԷԶՄԻԱԾՆԻ**

**ՔՐԻՍՏՈՍԱԲԱՆԴ ՄԻՐՈՅ ՈՂՋՈՅՆ ԵՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՐԱԳՆՏԱԿԱՆ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻՆԿԻՈՅ ԿԱԹՈՒԿՈՍՈՒԹԵԱՆ, ՊԱՏՐԻԱՐԺՈՒԹԵԱՆՅ
ՀԱՅՈՑ ՍՐԲՈՅ ԵՐՈՒՄԱՂԻՄԱՅ ԵՒ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍՈՅ,
ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՅ, ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՅ, ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՅ, ՔԱՂԱՆԱՅԻՅ
ԵՒ ՄԱՐԿԱՐԱԳԱՅ, ԹԵՄԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ,
ԹԵՄԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԷԻՅ ԵՒ
ՄԻՐԵՅԵԱՆ ՀԱՄԱՅՆ ՀԱԲԱՏԱՅԵԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ՀԱՅՈՑ**

Աստուծոց շնորհն ունենք ի Հայաստան եւ ի Սփիւռս նշանատրելու 130-րդ յոբելեանա-
կան տարեդարձը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Գեղորդեան Հոգեւոր Ճեմարանի եւ այդ
առիթով ոգեկոչելու պարծանքով լեցուն նրա ճանապարհի նուիրական յիշարակները,
որոնք այսօր ազգային մեր կեանքի վերագարթօնքի մէջ գալիս են նորոգելու հաւաքի լոյսը,
իմացութեան սերը, նուիրումի ու հաւաքարմութեան յաղթանակող ոգին:

Այսօր մեծարումով ենք յիշում երանաշնորհ Գեղորդ Դ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին՝
եհմնադրին Հոգեւոր Ճեմարանի, ով հաւաքաց Ճեմարանի առաքելութեանը՝ իր հոգում
կրելով մեր ժողովրդի հոգեւոր վերածնութեան ու ազատ կեանքի տեսլականը: Աստուած

արդիւնատրեց Իր Սուրբ Սեղանի անդուլ սպասատրի եւ Իր հօտի քաջ հովուի, կրթութեան մեծ ջապագովի ծրագրերն ու ջանքերը. «...յո՛ր գործ եւ յօժարեցուցանէր զինքն, թէպէտ եւ կարի ի դժուարինսն՝ Տէր յաջողէր ի ձեռս նորա» (Ղ. Փարպեցի): Ծնմարանի հաստատումը իր ժամանակին մեծ ոգեւորութիւն առաջ բերեց հայ ազգային կեանքում, եւ Գեորգ Դ Կաթողիկոսն ունեցաւ խանդավառ ու նուիրեալ համախոհներ ու աջակիցներ եւ մանաւանդ՝ յետնորդներ, ովքեր հոգի ու ջանք ներդրեցին, որ հասակ առնի եւ ուսումնական եռուն կեանքով լցուի հոգեւոր կրթօջախը: Արդարեւ, Հայոց Հայրապետը միայնակ չէր իր յոյսերի ու հաւաքի մէջ: Սուրբ Էջմիածնի աստուածահայեաց հովանու ներքոյ՝ Մայր Ծնմարանը դարձաւ կրթութեան ու լուսատրութեան կենտրոնը հայրենի հողում՝ ծանօթ ու սիրելի ժողովրդին իր հիմնադրի անունով՝ ԳԵՒՈՐԳԵԱՆ:

Գոհութիւն ու փառք Աստուծոյ, որ իր խնամքի ներքոյ առաջնորդեց ընթացքը Գեորգեան Ծնմարանի եւ առաքօրէն օրհնեց հունձքը հոգեւոր մշակների: Բազմաթիւ մեծարելի անուններ են կապուած Ծնմարանի պատմութեան հետ: Այսպէղ դասաւանդել են ակնառու հոգեւորականներ, հայ գիտութեան ու մշակոյթի մեծեր: Այսպէղից իրենց ճանապարհն են սկսել նշանաւոր եկեղեցականներ, կրթութեան ու գիտութեան, պէտական ու զինուորական գործիչներ, անուանի արուեստագէտներ: Հայոց նոր պատմութեան կերպողներ են նրանք՝ եկեղեցական կեանքի, հայ հասարակական-քաղաքական մարքի, հայ մշակոյթի առաջապարներ, ովքեր որպէղ էլ ծառայութեան կոչուեցին եւ ինչ գործունէութեամբ զբաղուեցին, գործեցին Գեորգ Դ Հայրապետի տեսլականով՝ հաւարով ու Հայրենիքի սիրով: Նախախնամական էր, որ հայ իրականութեան մէջ բազմապատկուեցին ու զօրացան մտաւոր ու հոգեւոր ուժերը՝ հանդիման գալիք փորձութիւնների՝ հայկական դպրոցների փակման փորձերի, համիդեան ջարդերի, Մեծ Եղեռնի, խորհրդային բռնութիւնների: Գեորգեան Ծնմարանի հարկից ներս կրթուած հոգեւորականաց աստղաբոյլը կրեց տագնապով լի այն ժամանակի դժուարութիւնները, երբ վերստին հարցականի ներքոյ էր դրուած հայ ժողովրդի ապրելու իրաւունքը եւ Հայ Եկեղեցու գոյութիւնը Հայաստանում: Նրանք Ղեւոնդեան ոգին եւ Աւարայրի սուրը պարգեցին Սարգարապատում ու մնացին «հաւարով ուղիղ, յուսով համբերողական, սիրով անկեղծաւոր, ուսուցանելով անձանձրոյթ», նրանք բանդուող եկեղեցիների փլապակների տակ Յարութեան յոյսը անթելեցին՝ հաւարալով, որ նորից պիտի բացուի ազապարբեր առաւօրը խաղաղ, եւ կրկին իրական պիտի դառնան Ազաթանգեղոս պատմիչի մարգարէաշունչ խօսքերը՝ «եւ երեւեցին ձեզ առաջնորդք, քահանայապետք, տեսուչք եպիսկոպոսք եւ իրիցունք եկեղեցական կարգի լուսատրութեան սիրոյն Աստուծոյ»:

Եկաւ այդ օրը, երկնային ողորմածութեամբ փլուեցին արգելքները բռնութեան: Տեսական դադարից յետոյ Գեորգ Զ երախտարժան Կաթողիկոսի ձեռքով վերաբացուեց Ծնմարանը եւ Վազգէն Ա ու Գարեգին Ա երջանկայիշապալ Հայրապետների բարեխնամ հոգածութեան ներքոյ՝ հոգեւոր սպասատրութեան ճանապարհեց հարիւրաւոր եկեղեցականների: Այսօր Հայ Եկեղեցու անդաստանում, նրա հայաստանեան եւ արտերկրեայ տարբեր թեմերում նուիրումով ծառայում են Ծնմարանի աւագ եւ կրտսեր սերնդի շրջանաւարտները, ովքեր սիրով ուսանեցին ու հաստատուեցին հոգեւորականի իրենց կոչման մէջ: Մենք նոյնպէս երախտապարտ շրջանաւարտը Մայր Աթոռի Հոգեւոր Ծնմարանի՝ նոյն խնամքով ու նախանձախնդրութեամբ պիտի հոգանք, որ Ծնմարանը գործի լիաշունչ եւ, ինչպէս 130-ամեայ իր պատմութեամբ է, շարունակի լինել անբաժան մասը հայոց հոգեւոր կեանքի եւ ողջ հայ

իրականություն: Շարունակի լինել ու մնալ բազմադարեայ աանդների անխաթար պահպանողն ու փոխանցողը Սահակ-Մեսրոպեան դպրոցի եւ դարերի մէջ գործած վանական մեր բոլոր դպրոցների, որ կրթեցին ասպուածասէր ու հայրենասէր հոգին մեր ժողովրդի, արարչագործ ու հանճարածնունդ ոգին եւ անեղծ պահեցին քրիստոնէական մեր հաւաքը, որ հայոց երկնքում վառ ու պայծառ եւ յաւեր փայլի կանթեղի լոյսը Սուրբ Լուսաւորցի, խաւարացի իր գործեամբ մթութեան ու խութերի միջից առաջնորդի դէպի խաղաղ ու օրինեալ ափեր եւ լուսաւորի ազար կեանքի յաղթանակները:

Մեր Հայրենիքի ու աշխարհասփիւռ մեր նոր կեանքի յուսառարութեամբ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից Գեորգեան Մայր Ճեմարանի 130-ամեայ յոբելեանի առիթով շնորհաւորում ենք համայն մեր ժողովրդին եւ բերում Հայրապետական Մեր օրհնութիւնը:

Իջման Սուրբ Մեղանի առջեւ աղօթում ենք վասն հոգւոցն հանգստութեան Ճեմարանի հիմնադիր Գեորգ Դ Մեծագործ Հայրապետի, իրենց հայրական հոգածութեան ներքոյ Ճեմարանը պահպանած Շնորհազարդ մեր հոգեւոյս Հայրապետների եւ նրա յարկը շէն ու լուսաւոր պահպանած բոլոր հայորդեաց:

Հայրապետական Մեր օրհնութիւնն ու գնահատանքն ենք բերում Գեորգեան Ճեմարանի երախտաւորներին, Ճեմարանի յաւերժ բարերարներ Գեորգ եւ Սիրվարդ Յովնանեաններին, նրա բազմաշխատ գործունէութիւնը հոգացող տեսչութեանը, Ճեմարանում դասաւանդած ու այսօր դասաւանդող մանկավարժներին եւ սիրասուն բոլոր ուսանողներին, որ ընտրել են Անտարանի կենաց խօսքը քարոզելու, Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցուն ծառայելու ճանապարհը:

Թող Տէրը հաստատուն ու լուսաւոր պահպանի նուիրական յարկը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Գեորգեան Ճեմարանի եւ դուրս բերի առաւոր հունձքի ժրաջան մշակներ՝ իմանալի լոյսը սերմանելու մեր ժողովրդի կեանքում վասն Փառացն Աստուծոյ, ի շինութիւն հայրենի մեր երկրի եւ ի պայծառութիւն Հայաստանեայց Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու:

Շնորհք եւ սէր Տեսուն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցին ընդ մեզ եւ ընդ ամենեւեան. ամէն:

Օրհնութեամբ՝

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ

Տուաւ Կոնդակս ի 3-ն Նոյեմբերի

Յամի Տեսուն 2004 եւ ի թուին հայոց ՌՆԾԳ

ի Մայրականս Սրբոյ Էջմիածնի

ընդ համարաւ 264